

Transparentnost Srbija
pregled aktivnosti za period
18. - 24. februar 2017. godine

Bilten broj 8/2017

Sadržaj:

Aktivnosti	2
Pod lupom.....	4
Manje javnosti kada se ne primenjuje Zakon o javnim nabavkama	4
Da li je potrebna EU da bismo brinuli o našem novcu	5
Najava najave jedne vesti koja će možda stići iz Kine.....	6
Novi kandidati za Odbor Agencije za borbu protiv korupcije	6
Inicijative i analize.....	8
Šta kada organ vlasti krije informacije	8
Antikorupcijsko savetovalište ALAC.....	9
Uslovi za javnu nabavku.....	9
Informacija zatrpana u kutiji	9
Kazna - iznenađenje	9
Mediji	10
Duži rok za koncesionara Aerodroma „Nikola Tesla”	10
Zloupotreba funkcija u kampanji - višegodišnja praksa	11
SNS nije primetila da ih je neko častio reklamama.....	13

Aktivnosti

Programski direktor Transparentnosti Srbija Nemanja Nenadić je učestvovao 23. februara [na sastanku](#) nekoliko organizacija civilnog društva sa ministarkom državne uprave i lokalne samouprave Anom Brnabić. Nenadić je na sastanku posebno istakao značaj da se odredbe o javnim raspravama, koje se nalaze u postojećim nacrtima izmena i dopuna zakona iz nadležnosti ovog ministarstva, unaprede, kako bi se otklonile glavne prepreke za šire i delotvornije učešće građana u tom postupku koje smo uočili u praksi. Pored toga, on se založio za to da buduća regulativa obavezno obuhvati i dužnost organa vlasti da u određenom roku razmotri inicijative koje dolaze od građana, organizacija civilnog društva ili privrede, a koje su iz nadležnosti državnog organa. Ovde je reč o predlozima koje građani upućuju van bilo kakave javne rasprave koju je raspisao organ vlasti. Takođe se založio za to da Ministarstvo državne uprave i lokalne samouprave preuzme na sebe pripremu propisa o lobiranju, jer bi to bilo primerenije od sadašnje situacije u kojoj se taj zakon (ne) piše u Ministarstvu trgovine.

U vezi sa zakonima koje priprema ili sprovodi to ministarstvo, Nenadić je posebno ukazao na potrebu da se ubrza rad na pripremi izmena Zakona o slobodnom pristupu informacijama od javnog značaja, podsetio je na predloge koje je TS uputila pre više od godinu dana u vezi sa tim i ukazao na manjkavosti Akcionog plana za poglavlje 23 u vezi sa tom temom. Takođe se založio za to da se pitanje diskriminacije i obuka na temu zabrane diskriminacije povežu sa temom zaštite uzbunjivača, budući da odmazda prema uzbunjivačima takođe predstavlja jedan vid diskriminacije.

U vezi sa evropskim integracijama, on je podsetio na nedopustive manjkavosti u sprovođenju, a naročito na situaciju u kojoj se čak i ne zna da li je neka aktivnost realizovana ili ne. Podsetio je i na brojne slabosti akcionih planova i nemogućnost da se njihovom primenom postignu željeni ciljevi. Na sastanku je bilo reči i o brojnim drugim pitanjima u vezi sa EU integracijama, strateškim planiranjem i saradnjom organizacija civilnog društva sa državnim organima, a naročito u pogledu tajnosti podataka koji se odnose na taj proces i podizanja svesti o koristima koje EU integracije i reforma javne uprave treba da donesu.

U pogledu reforme javne uprave bilo je reči i o stanju sprovođenja Zakona o državnim službenicima i drugim povezanim propisima, a Nenadić se posebno založio za to da se što pre pronađe zakonito rešenje za aktuelno v.d. stanje u vrhovima državne uprave u Republici Srbiji, koje je u suprotnosti sa zakonskim rešenjima.

Predstavnici TS Nemanja Nenadić i Zlatko Minić učestvovali su 23. februara u Požarevcu na tribini "Transparentnost rada javnih preduzeća i funkcionera", u organizaciji radija Boom 93.

Antikorupcijsko savetovalište (ALAC) Transparentnosti Srbija imalo je tokom protekle nedelje 22 poziva na broj 0800 081 081, dobilo je 10 poruka na mejl ts@transparentnost.org.rs ili savetovaliste@transparentnost.org.rs i još osam slučajeva je otvoreno na osnovu informacija dobijenih poštom (Pamotićeva 31/III) ili pronađenih na internetu i u pres klipingu. I ove nedelje izdvajamo u posebnu rubriku u Biltenu nekoliko slučajeva kojima se Savetovalište bavilo.

Na našoj [Facebook stranici](#), ove sedmice smo objavili devet tekstova, komentara i linkova u vezi sa korupcijskim i antikorupcijskim temama i aktualnostima. [Na sajtu](#) smo objavili sedam tekstova, kao i niz inicijativa koje smo uputili državnim organima, javnim preduzećima i drugim nadležnim, sa predlozima za sistemsko rešavanje problema koje smo uočili kroz rad našeg Antikorupcijskog savetovališta. U protekloj sedmici objavljeno je 55 vesti ili priloga o aktivnostima naše organizacije ili vesti u kojima su citirani stavovi predstavnika TS. Najviše smo citirani u vezi sa finansiranjem (predstojeće) izborne kampanje i izborom članova Odbora Agencije za borbu protiv korupcije. Na Tviteru imamo 6.400 pratilaca.

Prenosimo izbor tekstova koje smo objavili u prethodnoj sedmici:

Pod lupom

Manje javnosti kada se ne primenjuje Zakon o javnim nabavkama

24. februar 2017.

U poslednjih nekoliko dana, prvo [Politika](#), pa zatim i [B92](#) izvestili su o tome kako je beogradска Palata pravde iseljena još letos, da su radovi najavljeni još u septembru, ali da nisu počeli do sada. Štaviše, bio je nepoznat i izvođač radova. Da mediji možda imaju uticaj na vlast, pokazuje to što je u četvrtak ugovor i potpisano, uz [zvaničnu objavu](#) koja je firma dobila posao.

U celom slučaju je najzanimljivije to što su informacije o statustu ovog posla bile nepoznate i neproverljive. Pre samo nekoliko dana novinari nisu dobili podatak o tome ko će izvoditi radove, iako je cela procedura nabavke već bila zaključena. Na sajtu Ministarstva pravde, [u rubrici o javnim nabavkama](#), tada se nalazio samo kratak međunarodni poziv za učešće na ovom tenderu, bez konkursne dokumentacije i bilo kojih daljih podataka. Sada se tu može pronaći i pregled najvažnijih informacija. Između ostalog i ta da je ugovor vredan 16,6 miliona evra dodeljen još 17. januara ove godine.

Ne ulazeći u moguće razloge za ove neobičnosti, ukazali smo na jednu stvar koja sigurno predstavlja problem. Naime, absurdno je da o ovako vrednoj nabavci javnosti bude predstavljeno manje podataka nego o bilo kojoj nabavci organa vlasti koja je vredna 5000 puta manje od ove. Naime, Zakon o javnim nabavkama Srbije, koji je 2012. predložila

Потписан уговор о реконструкцији „Палате правде“

Министар правде Нела Кубуровић потписала је данас са овлашћеним представницима Конзорцијума „Градина д.о.о. Београд – Термоинжењеринг д.о.о. Београд“ уговор о реализацији радова на реконструкцији и адаптацији

poslanička grupa partije koja je i danas na vlasti, predviđa obavezu objavljivanja javnog poziva, konkursne dokumentacije, odgovora na sva pitanja naručilaca i drugih bitnih dokumenata čak i za tzv. nabavke male vrednosti, od nekoliko hiljada evra. Taj zakon dopušta i izuzetke od sopstvene primene, a jedan od njih je i situacija kada se primenjuju pravila međunarodne finansijske institucije koja kreditom finansira nabavku. Nije potpuno jasno zbog čega međunarodne finansijske institucije traže da se primene njihova pravila, ako je već srpski zakon prilično pozitivno ocenjen od strane evropskih i drugih institucija. To je, međutim, njihova stvar.

Ono što nas treba da zanima jeste zašto organi vlasti Republike Srbije pristaju na to da odstupaju od domaćeg zakona i da li uopšte pokušavaju u pregovorima sa kreditorom da zadrže njegovu primenu?

Vreme je da se shvati da je „kredit sa niskom kamatom i dodatnim uslovima“, bio on evropski, kineski, ruski, američki ili arapski u stvari kredit koji pored niske kamati ima i neprikazani trošak, cenu ispunjavanja dodatnog uslova. Međutim, zakonodavci koji takve kredite odobravaju nikada nemaju pred sobom potpunu računicu, a pitanje je da li je prave i predlagači takvih aranžmana. Oni nemaju čak ni zakonsku obavezu da to čine. Uvođenje takve obaveze inače je bio jedan od predloga Transparentnosti Srbije koji je nestao negde između prvog i drugog nacrtta antikorupcijske strategije iz 2013.

Da li je potrebna EU da bismo brinuli o našem novcu

23. februar 2017.

Srpski [mediji izveštavaju](#) da EU ispituje da li je Mađarska prekršila pravila zaključivanjem memoranduma o izgradnji pruge Beograd – Budimpešta sa Kinom. Navodno je sporna namera da se uz kredit banke iz Kine za finansiranje projekta odmah ugovori i izvođač radova, čime se eliminiše konkurenca za dodelu javnih nabavki. Moglo bi se reći da na ovaj način EU štiti interes firmi iz preostalih zemalja članica a ne interes mađarskog državnog budžeta i to je verovatno istina. Ali, valjda su pravila o konkurenčiji u javnim nabavkama uvedena u mađarske, evropske i većine drugih propisa, uključujući i naše upravo da bi se ostvarile uštede. Logika rezonovanja je jednostavna – ako je ponuda firme koja će dogovorom dobiti posao bez

nadmetanja zaista najbolja, ona bi bila najbolja i na tenderu, tako da od konkurenčije ne može biti štete, a može biti koristi. Može i obrnuto: ako „dogovorna ekonomija“ donosi bolje rezultate od tržišne kod poslova vrednih nekoliko stotina miliona evra, zašto postoji obaveza izrade tenderske dokumentacije i nadmetanja za ugovore vredne hiljadu puta manje?

I tako, dok srpska javnost razmatra da li će EU kazniti Mađarsku i da li će kojim slučajem i nama nešto zameriti, pred građanima Srbije i u organima Republike Srbije nema javne diskusije o tome da li ovaj graditeljski poduhvat uopšte ima ekonomsku opravdanost i na osnovu koje prioritizacije razvoja putne mreže je baš on odabran. Imajući to u vidu, eventualna diskusija o tome da li prugu treba modernizovati iz pravog tržišnog kredita i kroz javne nabavke ili iz vezanog „kreditno-graditeljskog“ aranžmana spada u domen veoma nerealnih očekivanja. A upravo to bi moralo da bude predmet najozbiljnijih rasprava, prethodnih analiza i polaganja računa. Srbija čak ima i zakone koji

EU srušta rampu na brzu prugu Beograd - Budimpešta?

Autor teksta:

Maja Đurić

f 190

Twitter 8+0

in 0

51

E-mail

Tl Istinomer

Mađarska je pod lupom međunarodnih zvaničnika, i to zbog dugo najavljivanog projekta izgradnje pruge od grčke luke Pirej, preko Beograda do Budimpešte. Kineska investicija na radaru je Evropske komisije, jer nije razjašnjeno da li je način na koji Kinezzi žele da realizuju ovaj projekat, u skladu sa evropskim propisima.

Može li na brzu prugu od Beograda do Budimpešte, rampu da stavi Evropska unija, koja već ispituje finansijsku stranu projekta? Lokomotivu, za sada, vuće unazad istraživači Evropske komisije, koja je usmerena na Mađarsku. Kao članica EU morala je da raspisuje tender za izgradnju pruge.

uređuju javne nabavke i javno – privatna partnerstva, ali veoma [spremno odustaje od njih](#) pred najavom gotovo svake velike investicije. Tako dolazimo u absurdnu situaciju, da nas neretko EU, nošena svojim interesima, vraća na kolosek poštovanja sopstvenih propisa i elementarne logike. Najava da nas u tom pogledu neće „ostaviti na miru“, stigla je u [dokumentima o otvaranju poglavlja 5 o javnim nabavkama](#).

Mnogi građani pozdravljaju suprotstavljanje Mađarske i drugih država briselskoj administraciji i odbrani „nacionalnih interesa“. To je, naravno, legitiman stav, kao što je, uostalom, legitiman i stav onih koji su za što brže prihvatanje postavljenih uslova. Poenta je da i jedni i drugi razumeju da su nam od bilo kog unapred zauzetog stava o nekom opštem cilju bitniji argumenti. Drugim rečima, pravo pitanje nije da li treba da se suprotstavljamo Briselu ili „slušamo naloge“, već da sami budemo načisto da li nam neki posao ili uvođenje nekog pravila donosi korist ili štetu u odnosu na alternativna rešenja.

Najava najave jedne vesti koja će možda stići iz Kine

22. februar 2017.

“Nadam se da ću na kraju mandata doneti najradosniju vest za Srbiju iz Kine”, rekao je aktuelni predsednik Srbije, Tomislav Nikolić, gostujući u emisiji “Upitnik” na RTS-u istakavši da će detalje o tome saopštiti premijer.

Pošto smo se već navikli na internet portale koji, radi većeg broja „klikova“ objavljaju naslove iz kojih se ne vidi šta se u tekstu može naći, bilo je krajnje vreme da i političari isprate taj trend.

Kao da je građanima мало najava i obećanja po kojima je period pred izbore oduvek naročito bogat, sada smo dobili najavu jednog državnog funkcionera, da će drugi državni funkcioner najaviti dolazak izuzetno dobre vesti.

U čekanju na lepu vest nepoznatog sadržaja, samo jedna stvar nije nikakvo iznenađenje – da se, eto baš slučajno, dolazak „njradosnije vesti“ (iz Kine, a moglo je biti i sa bilo kog drugog mesta) očekuje u samom finišu izborne kampanje.

Novi kandidati za Odbor Agencije za borbu protiv korupcije

20. februar 2017.

Predsednik Srbije Tomislav Nikolić povukao je predlog da Skupština Srbije za člana Odbora Agencije za borbu protiv korupcije izabere jednog od dvoje njegovih saradnika koji su članovi SNS-a. Poslao je novu listu sa dva kandidata, na kojoj su opet njegovi saradnici, ali koji, prema dostupnim podacima, ispunjavaju zakonske uslove jer nisu članovi stranke.

Odbor Agencije trenutno ima šest od ukupno devet predviđenih članova. Transparentnost Srbija poziva skupštinu da se o kandidatima za sva tri upražnjena mesta izjasni što pre i istovremeno, kada već to nije učinila onim

redosledom kojim su kandidature podnošene od aprila 2015. godine do danas.

Nikolić je 14. februara predložio Nenada Tešića i Marka Blagojevića za upražnjeno mesto člana Odbora, koje se popunjava na predlog predsednika Srbije. U obrazloženju koje je dostavio Skupštini Srbije stoji da je novu listu kandidata podneo pošto "prethodna nije ispunjavala uslove koji su Zakonom propisani". Nikolić je, naime, za članove Odbora prvo bitno predložio generalnog sekretara predsednika Srbije Nedeljka Tenjovića i Sanju Marić, samostalnu stručnu saradnicu savetnika predsednika Republike za kulturu i odbornicu u Skupštini Beograda. Oba kandidata su, prema dostupnim podacima, članovi SNS-a ili su to bili neposredno pre podnošenja kandidature.

Podsećamo da Odbor za pravosuđe još nije doneo odluku o predlogu Poverenika i Ombudsmana iz aprila 2015. godine da se za članan Odbora Agencije izabere Vida Petrović Škero. Takoše, parlament nije u plenumu razmatrao ni predlog novinarskih udruženja da se Živojin Rakočević izabere za člana Odbora Agencije, iako je skupštinski odbor utvrdio predlog još u septembru 2016.

U međuvremenu je, u decembru, u ekspresnoj proceduri za člana Odbora izabrana Danica Marinković. Nju je, preko Administrativnog odbora, kao ovlašćenog predlagača, predložila Srpska napredna stranka.

Što se tiče novih predsednikovih kandidata, Tešić (1977) je diplomirao na Pravnom fakultetu u Beogradu ocenom 9,32, a usavršavao se u SAD, zahvaljujući stipendiji koju je dobio od Biroa za obrazovanje i kulturu američke Vlade. Dobitnik je i doktorske stipendije za istraživanje instituta iz Hamburga. Magistrirao je i doktorirao takođe na Pravnom fakultetu u Beogradu. Učestvovao je u izradi nacrtu zakona o lobiranju, o privrednim komorama i o stanovanju i održavanju zgrada.

Marko Blagojević (1976) je takođe diplomirao na Pravnom fakultetu volonterski je bio angažovan u Trećem opštinskom sudu u Beogradu radi stručnog osposobljavanja, godinu dana radio je u PIO fondu, a Predsedništvo Srbije je stigao 2007. U kabinetu Tomislava Nikolića trenutno obavlja poslove na mestu višeg samostalnog stručnog saradnika za kadrovsко-normativne poslove.

Inicijative i analize

Šta kada organ vlasti krije informacije

21. februara 2017.

Transparentnost Srbija inicirala je da se izmenama Zakona o slobodnom pristupu informacijama od javnog značaja regulišu situacije kada organ javne vlasti **tvrdi da ne poseduje traženu informaciju**, a postoji osnov za sumnju da je reč o neistinitoj tvrdnji, kada postoje dokazi da je reč o neistinitoj tvrdnji, kao i situaciju kada organ ne dostavi informaciju, a pri tome se jasno ne izjasni da li je poseduje.

U dopisu upućenom ministarki državne uprave i lokalne samouprave, TS je ukazala da se neretko suočava sa situacijama da organ javne vlasti u odgovoru na zahtev za dostavljanje informacije navede da ne poseduje traženu informaciju. U pojedinim slučajevima, posebno kada bi organ, ukoliko poštuje propise, morao da ima traženu informaciju, nemoguće je dokazati da je u odgovoru izneta lažna tvrdnja, ukoliko se ne izvrši direktni uvid, što bi mogla da obavi upravna inspekcija. Aktuelno rešenje iz člana 20. koje predviđa provere od strane Poverenika u nekim situacijama te vrste je nepotpuno bez odgovarajućih nadzornih ovlašćenja.

Postoje i slučajevi kada se na osnovu dokumenata dobijenih od drugih organa može dokazati da je organ od koga je prvo bitno tražena informacija izneo lažnu tvrdnju da ne poseduje dokument koji sadrži informaciju. Kao primer u dopisu smo ukazali na slučaj (iz Antikorupcijskog savetovališta TS) kada javno preduzeće tvrdi da nema dokument o stručnosti članova nadzornog odbora, a osnivač tog JP dostavi dokumente koje je dobio od tog javnog preduzeća, kojima se dokazuje da ispunjavaju uslove tražene stručnosti. Konačno, u praksi smo se susretali i sa slučajevima kada se organ ne izrazi nedvosmisleno da li poseduje traženi dokument, već u odgovoru opiše proceduru usvajanja ili nastajanja traženog dokumenta.

U vezi sa ovim pitanjima, norme, naročito kaznene, nisu u potpunosti precizne. Praksa je još lošija, tako da se često dešava da nije moguće utvrditi činjenice i doći do traženih dokumenata. Nema ni primera da su odgovarale osobe koje su iznosile lažne tvrdnje.

Stoga smo predložili da se u postupku izrade izmena Zakona obrati pažnja na regulisanje ovih pitanja.

Antikorupcijsko savetovalište ALAC

Prenosimo tri slučaja otvorena u našem Antikorupcijskom savetovalištu:

Uslovi za javnu nabavku

Stigao nam je interesantan slučaj u kojem se našoj organizaciji obratio sudski veštak iz Paraćina, a u vezi postupka koji sprovodi JKP Vodovod, gde se kroz postupak javne nabavke traži usluga veštačenja određene struke. Klijent se Savetovalištu požalio na uslove za učešće koje smatra spornim, kao i na donetu odluku o dodeli ugovora. Naša organizacija će da ispita konkretan slučaj, s obzirom na to klijent i dalje ima mogućnost reagovanja podnošenjem zahteva za zaštitu prava kao redovnog pravnog puta, te nije neophodno konkretnije učešće. Ovaj slučaj predstavlja primer davanja pravnog saveta kako da se postupa dalje. U slučaju da se pokaže određena nepravilnost, dalje se preduzimaju koraci kako bi se obavestili nadležne institucije i obavestila javnost, ukoliko to bude neophodno.

Informacija zatrpana u kutiji

Pokrenuli smo i slučaj koji je odnosi na pristup informacijama od javnog značaja, a zanimljiv iz razloga što organ javne vlasti (primalac zahteva) u odgovoru građanki koja nam se obratila, tvrdi da ne može da pristupi traženim dokumentima kako bi ih pripremio za odgovor, jer se nalaze spakovani tako da se jako teško može doći do njih. Odnosno, da se nalaze u kutijama preko kojih se nalazi nekoliko kutija, te da nisu sigurni u kojoj se tačno nalazi, što bi predstavljalo izuzetno puno posla. Smatramo da je ovo prilično sporan odgovor, pre svega iz razloga što bi onda svaki organ javne vlasti mogao da dokumenta odloži na sličan način, te da tako obrazloži svaki odgovor koji mu nije po volji. Verujemo da će naš klijent istražati žalbom kod Poverenika za informacije od javnog značaja, a organ javne vlasti uspeti da sazna gde mu se koji dokument nalazi. U svakom slučaju, Savetovalište će uputiti zahtev organu javne vlasti u vezi sa dokumentima koje zanimaju našu organizaciju te ostaje da se nadamo da odgovori nisu u istim kutijama.

Kazna - iznenađenje

Savetovalištu se javio građanin kojem je napisana saobraćajna kazna, a da za to nije imao saznanje do poziva da se javi nadležnom Prekršajnom суду. Građanin kaže da je zaustavljen od strane saobraćajnog policajca, da je legitimisan i da mu je saopštena sumnja da je učinio određeni prekršaj, ali da u tom trenutku nije napisana kazna, te da je naknadno shvatio da je to učinjeno (prispećem poziva od strane Prekršajnog suda). S obzirom na nedostatak svih relevantnih dokumenata koji bi potkrepili ceo slučaj, građanina smo uputili smo da obavezno iskoristi mogućnosti u redovnom pravnom postupku pred prekršajnim sudijom, te da objasni i izloži celu situaciju, pa za sada ostaje da pratimo postupanje suda i razrešavanje cele situacije.

Mediji

Duži rok za koncesionara Aerodroma „Nikola Tesla”

Politika, Anica Telesković, 24. februar 2017.

Država je produžila rok za podnošenje prijava za koncesiju za Aerodrom „Nikola Tesla”. Zainteresovane kompanije svoje ponude mogu da dostave do 10. marta. Javnim pozivom od 10. februara kao poslednji datum za podnošenje prijava bio je predviđen 25. februar, odnosno 15 dana od dana objavljivanja javnog poziva u „Službenom glasniku”. Zvanično, rok je „produžen kako bi se što većem broju potencijalnih ponuđača omogućilo da pribave sva neophodna dokumenta i podnesu kompletne prijave”.

Nezvanično, izvori „Politike” iz Vlade Srbije kažu da je rok pomeren da bi što više zainteresovanih dostavilo ponude. Ima naznaka da kompanije sa dalekih destinacija u tako kratko postavljenom roku nisu stigle da dostave prijave i da se period od 15 dana ispostavio kao nedovoljan.

Nije moguće saznati ima li zainteresovanih koncesionara i ko je do sada dostavio svoje ponude. Aerodrom „Nikola Tesla” sa svim učesnicima u ovom postupku potpisao je ugovor o tajnosti podataka.

Inače, u prvoj fazi ovog postupka, koja upravo traje, dosgavljuju se neobavezujuće ponude, pggo znači da ćemo tek u drugoj fazi saznati ko je zaista zainteresovan da Aerodromom „Nikola Tesla” upravlja narednih 25 godina.

U medijima je kao najozbiljniji kandidat za koncesionara navodno viđen francuski „Vensi”. Zvanične potvrde o tome nije bilo.

Kao potencijalni koncesionar ranije je spominjan i francuski „Bujig”. Međutim, javni poziv sadrži i klauzulu da na njemu ne mogu učestvovati kompanije ili sa njima povezana lica koja imaju ideo veći od 20 odsto u bilo kom aerodromu u regionu, koji se nalazi na manje od 450 kilometara u Beogradu. To znači da je francuski „Bujig” automatski diskvalifikovan jer ima 20,77 odsto vlasništva u zagrebačkoj vazdušnoj luci „Franjo Tuđman”. Udaljenost između Beograda i Zagreba vazdušnom linijom je 338 kilometara.

Aerodrom "Никола Тесла" спреман за још боље резултате

Београд, 9. децембар 2016. године – Председник Владе Републике Србије Александар Вучић обишао је данас новоизграђену платформу за одлеђивање и спречавање залеђивања авиона на Аеродрому „Никола Тесла” у Београду, нагласивши том приликом да тај аеродром у свим сегментима бележи рекорде у региону.

Вучић је, у обраћању новинарима, истакао да укупна вредност радова

Kao potencijalni koncesionar spominjan je i nemački „Fraport”, koji upravlja aerodromom u Frankfurtu, Antaliji, Larnaki, Burgasu, a za nas je najinteresantnije njegovo prisustvo u regionu, odnosno vlasništvo nad aerodromom u Ljubljani. Vazdušnim putem do Ljubljane ima 485 kilometara, što znači da „Fraport” ispunjava uslov postavljene geografske distance. Iz ove kompanije za „Politiku” ističu da razmatraju mogućnost proširenja internacionalnog poslovanja i u tom cilju „analiziramo globalno tržište”. Međutim, nisu mogli da potvrde da li je Aerodrom „Nikola Tesla” deo njihove strategije proširenja poslovanja.

Svojevremeno je i kineska državna kompanija „Šandog haj spid”, koja je koncesionar aerodroma u Tuluzu, a kod nas poznata kao graditelj dve deonice auto-puta između Obrenovca i Uba i između Lajkovca i Ljiga, iskazivala interesovanje za beogradsku vazdušnu luku. U prilog tome ide i nezvanična informacija da su za aerodrom zainteresovani i koncesionari sa Dalekog istoka. Takođe, ima naznaka i da arapski investitori mogu da se jave na ovaj poziv.

Premijer Aleksandar Vučić je gostujući nedavno u emisiji „Upitnik” istakao da će „koncesionar raditi mnogo bolje nego što mi mržemo da radimo”. Javnost, međutim, još nije videla studiju opravdanosti davanja beogradskog aerodroma u koncesiju. Na tu činjenicu ukazuje i Zlatko Minić iz organizacije „Transparentnost Srbija”.

- Možda koncesija jeste najbolje rešenje, ali javnost nije videla studiju koja to pokazuje. Ono što dodatno unosi sumnju je što je to bio zadatak konsultantske kuće „Lazard” koja je povezana sa jednim od zainteresovanih koncesionara - francuskim „Vensijem”. Ako se ta kompanija zaista javi na poziv koji je država raspisala imamo razloga da sumnjamo kako je „Lazard” došao do zaključka da je za aerodrom koncesija najbolje rešenje. Možda je to zaista objektivna studija i možda je reč o nizu slučajnosti. Ali sve dok je ne vidimo, mi imamo razloga da sumnjamo - kaže Minić.

Zloupotreba funkcija u kampanji - višegodišnja praksa

Insajder, 21. februar 2017.

Ulazeći u trku za predsednika Srbije Aleksandar Vučić je najavio da će kampanju voditi s premijerske pozicije u slobodno vreme. Tom prilikom je naveo da nikada nije, pa neće ni sada, zloupotrebjavati svoju funkciju i državne resurse u predizborne svrhe. Samo nekoliko dana kasnije, Vučić je o predizbornom spotu i unutarstranačkim odnosima govorio prilikom premijerske posete osnovnoj školi Petar Petrović Njegoš u Vrbasu. Ispred škole, koja će, kako je najavio, biti obnovljena u naredna tri meseca, sa bine se obratio okupljenim pristalicama.

Zloupotrebe funkcija tokom predizbornih kampanja praksa je od uvođenja višestranačja u Srbiji.

Uobičajeno je da se o aktivnostima predstavnika vlasti o otvaranju škola, puteva i fabrika, sastancima s investorima i stranim zvaničnicima građani obaveštavaju van izbornih tv blokova koje ravnomerno moraju da dele sa svim ostalim učesnicima u izborima. Zbog toga i ne čude izveštaji nezavisnih tela i organizacija iz prethodnih nekoliko kampanja koji pokazuju da su funkcioneri za vreme izbora bili i do

deset puta aktivniji nego pre njih. Ovo se odnosi na funkcionere svih partija koje su tokom izbora imale svoje predstavnike u vlasti.

Imajući to u vidu, jasno je i zbog čega preporuke za promenu propisa i prakse u ovoj oblasti nisu nikada usvojene. O zloupotrebama predstavnici političkih partija po pravilu govore samo onda kada nisu na funkcijama, pa ni u prilici da ih koriste za sopstvenu promociju na izborima.

Tako je, pred prethodne predsedničke izbore Aleksandar Vučić optužio Borisa Tadića za zloupotrebu funkcije predsednika Srbije jer, kako je rekao, vodi kampanju, a raspisivanje predsedničkih izbora ostavlja za poslednji trenutak.

“Neće raspisivati predsedničke izbore sve dok Tadić ne bude mogao u potpunosti da zloupotrebi funkciju i da se pojavljuje svake večeri, u udarnim terminima u kojima je to zabranjeno. To je toliko pokvareno, odvratno i antidemokratski da nemam reči” govorio je Vučić 2012.

Prema izveštaju Transparentnost Srbija, tokom predizborne kampanje 2012. javni funkcioneri su bili 140 odsto (2,4 puta) aktivniji u poređenju s istim periodom prethodne neizborne godine. Aktivnosti predsednika Republike Borisa Tadića povećane su pet puta.

Na sledećim izborima, 2014, funkcioneri su tokom kampanje povećali svoje aktivnosti 848 odsto (9,5 puta) dok su tokom kampanje za izbore 2016. bili tri puta, 195 odsto, aktivniji u odnosu na neizbornu 2015.

Prema Zakonu o Agenciji za borbu protiv korupcije, funkcioner ne može da koristi javne resurse i skupove na kojima učestvuje i susrete koje ima u svojstvu funkcionera, za promociju političkih stranaka. Kada je reč o korišćenju javnih resursa izuzetak je jedino u slučaju da funkcioner koristi javne resurse radi zaštite lične bezbednosti.

Zakon propisuje da je funkcioner dužan da uvek nedvosmisleno predoči sagovornicima i javnosti da li iznosi stav organa u kom vrši javnu funkciju ili stav političke stranke, odnosno političkog subjekta. U poslednjem izveštaju Agencije za borbu protiv korupcije, kada je reč o korišćenju javnih resursa i partijskih skupova na kojima učestvuju javni funkcioneri tokom kampanje za izbore 2016, navodi se da se od ukupno 16 takvih slučajeva SNS dovodi u vezu s 15, a SPS s jednim.

Insajder.net je od Agencije za borbu protiv korupcije pre sedam dana tražio odgovor na pitanje koliko je postupaka pokrenuto zbog zloupotreba funkcija i javnih resursa tokom predizborne kampanje za prošlogodišnje lokalne i vanredne parlamentarne izbore. Odgovor još čekamo.

Transparentnost Srbija		
šest sedmica mart-april 2015. godine		šest sedmica mart-april 2016. godine
Promotivne aktivnosti:		
Mali	18	62
Vesić	17	60
Vulin	19	38
Vučić	10	20
Bogosavljević	12	23
Dejan Matić	4	32
Bojan Pajtić	4	16
11000 Beograd, Srbija Telefon: (+ 381 11) 303 38 27 e-mail: ts@tsr.org.rs www.facebook.com/Transparentnost.Srbija twitter.com/transparencyser www.transparentnost.org.rs		

SNS nije primetila da ih je neko častio reklamama

Cenzolovka, V.Kostić, 20. februar 2017.

Televizija Hepi tvrdi da je agencija MP media tokom predizborne kampanje u aprilu 2016. godine naručila prikazivanje najmanje 249 spotova Srpske napredne stranke (SNS), ali da joj to nije plaćeno, saznaće Cenzolovka iz dva nezavisna izvora. S druge strane, Srpska napredna stranka, prema izvorima Cenozolovke, tvrdi da ona nije angažovala agenciju MP media za reklamiranje na ovoj televiziji.

Oglasne poruke u vrednosti od oko 62 miliona dinara ostale su neplaćene. Treće osnovno javno tužilaštvo u Beogradu trenutno proverava okolnosti u vezi sa ovim slučajem. Iz tužilaštva za Cenzolovku kažu da postoji sumnja da je reč o prevari.

SNS nije odgovorila na pitanja Cenzolovke o tome da li su primetili da je, tokom izborne kampanje, jedna nacionalna televizija emitovala njihove oglasne poruke, kojih je, prema monitoringu Regulatornog tela za elektronske medije, bilo 249. I zašto, ukoliko su to primetili, nisu tražili da se emitovanje prekine i utvrđi ko je odgovoran za neovlašćeno emitovanje njihovih spotova.

U izveštaju o troškovima kampanje koji je SNS u junu prošle godine podneo Agenciji za borbu protiv korupcije navodi se da su njihove oglasne poruke emitovale sve televizije sa nacionalnom frekvencijom osim TV Hepi. Ovaj podatak nije tačan. Televizija Hepi je emitovala promotivne spotove SNS, što se može videti i na osnovu monitoringa koji je sprovedeo Regulatorno telo za elektronske medije (REM). Od 1.462 oglasa SNS-a tokom predizborne kampanje - 249 reklama emitovano je upravo na TV Hepi, pokazuje ovaj monitoring. Sličan broj oglašavanja utvrdila je i Transparentnost Srbije, koja u Monitoringu fmansiranja kampanje za parlamentare, pokrajinske i lokalne izbore iz jula prošle godine navodi da je procenjena vrednost oglasnih poruka na TV Hepi oko 62 miliona dinara (oko pola miliona evra).

S obzirom na to da su se spotovi emitovali, a SNS ih nije prijavio, Agencija za borbu protiv korupcije pokušala je da sazna šta se dogodilo i utvrdila nešto čega nije bilo u ranijim kampanjama, ili bar javnosti nije poznato. Prema saznanjima Cenzolovke iz različitih verodostojnih izvora, TV Hepi tvrdi da je agencija MP media ugovorila reklamiranje vladajuće stranke na ovoj televiziji i da se tom prilikom predstavila kao da radi u ime SNS. Naprednjaci, prema izvorima Cenozolovke, tvrde da s tim nemaju nikakve veze.

Agencija za borbu protiv korupcije odbila je da dostavi Cenozolovki dokumentaciju o ovom slučaju, iako je to tražila na osnovu Zakona o pristupu informacijama od javnog značaja. U kratkom odgovoru su naveli da je „nakon sprovedene kontrole troškova izborne kampanje za izbore za narodne poslanike,

TV Hepi ostala bez pola miliona evra za oglase SNS-a?

Istražujemo kako je moguće da nacionalna televizija emituje 249 spotova vladajuće stranke a da SNS o tome ne zna ništa

1 АЛЕКСАНДАР ВУЧИЋ - СРБИЈА ПОБЕЂУЈЕ

održane 24. aprila 2016. godine, Agencija utvrdila da postoji sumnja da je treće lice, koje, prema dokazima kojima Agencija raspolaže, nije ni na koji način povezano sa političkim subjektom Srpska napredna stranka, izvršilo krivično delo za koje se gonjenje preduzima po službenoj dužnosti, o čemu je Agencija dostavila izveštaj nadležnom tužilaštvu 19.12.2016. godine“.

Agencija nije odgovorila novinaru Cenzolovke kako je utvrdila da to „treće lice“ nije povezano sa SNS-om. Ostaje nejasno kako je do ovoga došlo s obzirom na to da je na osnovu Zakona o oglašavanju ranija praksa bila da se medijima koji emituju stranačke reklame tokom izbora dostavljaju deklaracije koje sadrže podatke o proizvođaču reklama, o oglašivaču, ali i samoj oglasnoj poruci.

Zakon koji je važio u vreme izbora prošle godine jasno kaže da se bez ovih deklaracija ili sa deklaracijama koje ne sadrže sve podatke, oglasne poruke neće emitovati. Ukoliko agencija MP media nema veze sa Srpskom naprednom strankom, a dostavila je deklaracije, kako je mogla znati podatke iz stranke, potrebne da bi se te deklaracije popunile? Ako pak dokazi o tome da agencija ima ugovor sa SNS nisu dostavljeni, zbog čega je Televizija Hepi emitovala predizborne spotove? Ranija praksa pokazuje da su neki mediji tražili da im se dostavi dokaz kojim stranka daje ovlašćenje agenciji da je zastupa. To je, na primer, radila Radio-televizija Srbije za vreme izbora 2014. godine, kako bi bila sigurna da agencija s kojom saradjuje stvarno ima ugovor s partijom koja se reklamira. Dakle, postoje načini da se proveri za koga se puštaju promotivni spotovi. Da li je Televizija Hepi to radila u ovom slučaju, Cenzolovka nije uspela da sazna, uz obrazloženje da ne mogu da komentarišu dok traje istražni postupak tužilaštva.

Ni iz Srpske napredne stranke nije dobijen odgovor na pitanja poslata elektronskom poštom. Između ostalog, Cenozolovka je pitala kako to da, ukoliko SNS nema nikakve veze sa ovim oglašavanjem, nisu primetili da im se na televiziji sa nacionalnom frekvencijom spotovi emituju bez njihovog odobrenja. Iz Trećeg osnovnog javnog tužilaštva u Beogradu, gde se predmet trenutno nalazi, nisu mogli da daju više podataka o tome šta se dogodilo, osim da, prema podacima kojima do sada raspolažu, postoji sumnja da se radi o prevari. Za ovo krivično delo zaprećena kazna je i do 10 godina zatvora. „Treće osnovno javno tužilaštvo u Beogradu uputilo je zahtev za prikupljanje potrebnih obaveštenja policiji a kako bi se utvrdilo koja lica su učestvovala u događaju i na koji način. U zavisnosti od rezultata, tačnije po prispeću izveštaja od policije, ovo tužilaštvo će odlučiti o načinu i vrsti daljeg preuzimanja radnji u predmetu“, navodi se u odgovoru koji je Cenzolovka 30. januara dobila iz ovog tužilaštva.

Nemanja Nenadić, programski direktor Transparentnosti, kaže da bi mediji trebalo da provere čiji je materijal koji objavljaju i da tu leži njihova odgovornost. Međutim, odgovorna je i Srpska napredna stranka. „Savesnost kako ljudi iz stranke, tako i ljudi iz televizije je veoma upitna. Teško je prepostaviti da baš niko iz stranke nije primetio da se emituju te reklame, da niko od onih koji su upoznat sa planom oglašavanja nije to primetio. Tako da je to vrlo čudna situacija“, kaže Nenadić.

